

Til Justitsministeriet

Sendt elektronisk til Databeskyttelseskontoret og specialkonsulent Kathrine Hjortnæs

19. oktober 2023

Lov om ændring af databeskyttelsesloven (Justering af aldersgrænsen for samtykke til behandling af personoplysninger i forbindelse med informationssamfundstjenester, ophævelse af bestemmelser om behandling af personoplysninger i forbindelse med markedsføring samt tilpasning af oplysningspligten og indsigtretten hos Procesbevillingsnævnet og Folketingets Ombudsmand)

Danske Medier har med tak modtaget Justitsministeriets lovforslag om ændring af databeskyttelsesloven. Danske Medier kan i al væsentlighed støtte lovudkastet, men foreningen ønsker at fremkomme med en række bemærkninger til lovudkastets enkelte dele herunder de foreslåede ændringer til oplysningspligten og indsigtretten.

Justeringen af aldersgrænsen for samtykke til behandling af personoplysninger i forbindelse med informationssamfundstjenester

Danske Medier finder det grundlæggende positivt, at mindreårige i højere grad kan beskyttes på tech-platformene, ved at aldersgrænsen for samtykke til behandling af personoplysninger hæves i forbindelse med brugen af disse informationssamfundstjenester. Effektiv aldersbekræftelse er afgørende for, at mindreårige ikke får adgang til tjenester med indhold, der ikke er alderssvarende. Det er således vigtigt at være opmærksom på børn, som stadig er under udvikling, og hvorvidt de udsættes for potentielt skadeligt indhold og misinformation på Tech-platformene.

Som det også anføres af regeringens ekspertgruppe for tech-giganter (Ekspertgruppen), risikerer børnene at blive udsat for skadeligt og ligefrem ulovligt indhold på platformene, hvilket kan have konsekvenser for deres trivsel og kropsopfattelse m.v. Ekspertgruppen anbefaler på denne baggrund at hæve aldersgrænsen til 16 år, så flere mindreårige vil kunne nyde godt af den særlige beskyttelse, som GDPR giver. Ved at hæve grænsen, vil tech-giganterne ifølge Ekspertgruppen skulle indhente samtykke fra forældre for at kunne behandle børns personoplysninger, indtil barnet er 16 år.

Danske Medier bemærker, at formålet med forslaget således er at sikre, at der indhentes det fornødne samtykke fra forældre, når børn opretter profiler på platforme såsom Facebook, YouTube, Snapchat og Instagram, hvor deres personoplysninger behandles. Derimod har forslaget ikke til formål ikke at omfatte medier, der tilbyder indhold til børn.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at flere europæiske lande allerede opererer med en aldersgrænse på 16 år for behandlingen af personoplysninger. Den danske aldersgrænse på 13 år er den lavest mulige og kan således med fordel hæves til de foreslåede 15 år, hvilket vil flugte bedre

med andre eksisterende aldersgrænser og samtidigt afspejle børnenes øgede grad af selvbestemmelse ved 15-årsalderen.

En højere aldersgrænse og behovet for forældrenes samtykke vil også gøre omfanget af indsamlingen af data hos børnene mere klart og gøre det nemmere for børnene at give et informeret samtykke i samråd med indehaveren af forældremyndigheden, når de anvender tech-giganternes platforme.

Ophævelse af bestemmelsen om behandling af personoplysninger til direkte markedsføring

Det fremgår af bemærkningerne til udkastet til lovforslaget, at den nuværende bestemmelse i databeskyttelseslovens § 13, stk. 1-3 og 5-9 om behandlingen af personoplysninger til direkte markedsføring ikke vurderes at være forenelig med det nationale råderum, som Danmark har til at fastsætte supplerende regler i medfør af databeskyttelsesforordningen art. 6, stk. 2. På denne baggrund foreslås det at ophæve de nuværende bestemmelser i databeskyttelseslovens § 13, stk. 1-3 og 5-9.

Efter de gældende regler i databeskyttelseslovens § 13, stk. 1 må virksomheder kun videregive oplysninger om en forbruger til en anden virksomhed til brug ved direkte markedsføring eller anvende oplysningerne på vegne af en anden virksomhed i dette øjemed, hvis forbrugeren har givet sit udtrykkelige samtykke hertil. Et sådant samtykke skal indhentes i overensstemmelse med reglerne i markedsføringslovens § 10.

Såfremt bestemmelser ophæves som foreslået, vil virksomheder fremover være henvist til at behandle oplysninger til direkte markedsføring på baggrund af et af behandlingsgrundlagene i databeskyttelsesforordningens art. 6, stk. 1, litra a-f, eksempelvis samtykke eller legitime interesser. Databeskyttelseslovens § 13, stk. 4 vil forsat bestå, hvorefter virksomhederne forpligtes til at undersøge i CPR, hvorvidt kunden har frabedt sig direkte markedsføring. Derimod skal samtykket ikke længere indhentes i overensstemmelse med markedsføringslovens § 10.

Danske Medier kan på den baggrund bakke op om ændringsforslaget, der ses som en nødvendig konsekvens af, at den gældende ordning ikke vurderes at være forenelig med det nationale råderum. Foreningen opfordrer samtidigt til, at Datatilsynet som led i implementeringen af lovforslaget udarbejder en ny vejledning om virksomhedernes behandling af personoplysningerne på baggrund af behandlingsgrundlagene i databeskyttelsesforordningens art. 6, stk. 1, litra a-f og databeskyttelseslovens § 13, stk. 4.

Lovforslagets dele om tilpasningen af oplysningspligten og indsigtsretten

Undtagelsen af Procesbevillingsnævnet appsager fra indsigtsretten og oplysningspligten

Det foreslås med lovudkastet at undtage Procesbevillingsnævnet fra henholdsvis indsigtsretten og oplysningspligten i appsager og ændre i indsigtsretten vedrørende de sagsakter, der er oversendt fra myndighederne til Folketingets Ombudsmand som led i behandlingen af en sag hos ombudsmanden.

Danske Medier konstaterer, at det fremsatte lovforslag hermed ikke har til hensigt at indskrænke mediernes ret til indsigt og oplysning om behandling af personoplysninger. Foreningen er imidlertid kritisk overfor tiltag, der kan begrænse borgernes ret til indsigt i offentlige myndigheders behandling af deres personoplysninger og deres ret til at blive orienteret om behandlingen af personoplysninger hos myndighederne. Der skal således anføres vægtige hensyn, der kan begrunde indskrænkninger i indsigtsretten og oplysningspligten.

Som begrundelse for ændringerne har Justitsministeriet vurderet, at det efter gældende regler findes uhensigtsmæssigt, at oplysningspligten og indsigtsretten finder anvendelse på Procesbevillingsnævnets behandling af personoplysninger i appelsager, når de samme sager er undtaget fra reglerne ved behandling i retterne. Hermed vil også personer, der ikke er parter i sagen, skulle underrettes, selvom de ikke tidligere er blevet underrettet om behandlingen af personoplysninger om dem. Procesbevillingsnævnet kan dog efter en konkret vurdering undlade at iagttage oplysningspligten, hvis det kræver en uforholdsmæssig stor indsats at give oplysningerne.

Danske Medier mener ikke, at den anførte uhensigtsmæssighed på tilstrækkelig vis kan begrunde en indskrænkning i borgernes indsigtsret og myndighedernes oplysningspligt efter databeskyttelsesforordningens artikel 13-15, selvom domstolene er undtaget fra denne pligt. En sådan indskrænkning i informationsfriheden må afvejes overfor borgernes interesse i at kunne få indsigt i behandlingen og retten til at blive orienteret herom. Som anført har Procesbevillingsnævnet allerede efter de gældende regler mulighed for konkret at undlade at iagttage oplysningspligten, hvis det kræver en uforholdsmæssig stor indsats.

Den foreslåede ordning vurderes ikke at være en nødvendig og forholdsmæssig indskrænkning af oplysningspligten og borgernes indsigtsret, og Danske Medier kan således ikke bakke op om denne del af lovforslaget. Foreningen skal hermed opfordre til, at den gældende retstilstand bevares, og at der til gengæld afsættes de fornødne ressourcer til myndighedernes opfyldelse af indsigtsretten og oplysningspligten ved appelsager i Procesbevillingsnævnet.

Ændringer i indsigtsretten for sager hos Folketingets Ombudsmand

Den foreslåede tilpasning af indsigtsretten i sager hos Folketingets Ombudsmanden indebærer, at behandlingen af retten til indsigt fremover ikke skal finde sted hos ombudsmanden, men derimod behandles hos den myndighed, der har oversendt sagsakterne indeholdende personoplysningerne. Danske Medier kan umiddelbart støtte op om forslaget, idet borgernes ret til indsigt ikke vurderes at blive begrænset som følge af forslaget, og retstillingen hermed forbliver uændret.

Foreningen opfordrer samtidigt ministerierne og deres underordnede myndigheder til at afsætte de fornødne ressourcer til behandlingen af anmodninger om indsigt efter databeskyttelsesforordningen.

Danske Medier står naturligvis til rådighed for en drøftelse heraf. Henvendelser herom kan rettes til juridisk konsulent Rasmus G. Madsen på e-mail rgm@danskemedier.dk eller telefon 92 15 10 29.

Med venlig hilsen

Danske Medier

Marianne Bugge Zederkof

Vice adm. direktør